

S

ä à â ã å

R

Cena The Susanny Susanna Roth Roth Award

Mezinárodní
překladačská
soutěž

International
translation
competition

Vydáno Českými centry
& Českým literárním centrem
za účelem propagace Ceny
Susanny Roth. Brožura mapuje
prvních pět let soutěže.

Published by Czech Centres & the
Czech Literary Centre for promotional
purposes. This brochure provides
an overview of the first five years
of the Susanna Roth Award.

Obsah Contents

6	Cena Susanny Roth	The Susanna Roth Award
8	Susanna Roth	Susanna Roth
11	Knihy	Books
22	Postřehy překládaných autorů	Translated authors' impressions
28	Rozhovor se Z. J. Hahn	Interview with Z. J. Hahn
32	Mapa zúčastněných zemí	Map of participating countries 2015–19
34	Přehled vítězů	List of winners 2015–19
36	Česká centra	Czech Centres
38	České literární centrum	Czech Literary Centre
40	Základní pravidla Ceny	Basic rules of the Award
42	Závěrečné slovo Daniela Rotha	Afterword by Daniel Roth

Cena The Susanny Susanna Roth Roth Award

ssšššš

6

Mezinárodní překladatelská soutěž Cena Susanny Roth je dlouhodobým projektem na podporu mladé generace zahraničních bohemistů, začínajících překladatelů nebo všech do věku 40 let, kdo disponují dostatečnou znalostí češtiny, mají překladatelské ambice, soutěžního ducha a náklonnost k současné české literatuře. V rámci soutěže se uděluje prestižní ocenění za nejlépe přeložený text prozaického díla současného českého autora (z češtiny do světových jazyků), přičemž cílem a silou soutěže je kromě soustavné práce v oblasti překladatelství také podpora prezentace současné české literární tvorby zainteresovanému širšímu publiku za hranicemi ČR.

Základy projektu byly vystavěny Českými centry a literární sekci Institutu umění – Divadelního ústavu (IDU) v roce 2014 u příležitosti 100. výročí narození Bohumila Hrabala, kdy se v zahraničních teritoriích (pod koordinací místních českých center) překládaly vybrané povídky tohoto slavného českého autora. V roce 2015 se soutěžní projekt proměnil v Cenu Susanny Roth, jejíž první dva ročníky spolupořádalo IDU.

Od roku 2017 Česká centra soutěž vyhlašují a spolupořádají s Českým literárním centrem, sekci Moravské zemské knihovny.

Soutěž probíhá mimo území ČR a každoročně se do ní zapojí přibližně 10–15 zahraničních českých center a zastupitelských úřadů ČR z celého světa, které v rámci země své působnosti komunikují výzvu soutěže pro daný rok, zajišťují hladký průběh místních kol soutěže a spolu s odbornými porotami, které tvoří místní odborníci na češtinu či oborové profesionálové a partneři, vyhodnocují nejlepší dodané překlady za aktuální ročník. Vítězové z jednotlivých teritorií se pak za odměnu účastní několikadenního odborného pobytu v ČR, který probíhá v letních měsících daného roku. Program zahrnuje speciální překladatelský seminář komornějšího rázu v Praze a také účast na Bohemistickém semináři připravovaném Moravskou zemskou knihovnou.

The international Susanna Roth Award for translators is a long-running project supporting the young generation of foreign Czech scholars, new translators, and those up to the age of 40 who have a good grasp of Czech, the ambition to become a translator, a competitive spirit and an interest in contemporary Czech literature. As part of the competition an award is given for the best translated prose extract by a contemporary Czech writer (from Czech into a world language). In addition to systematic work within the field of translation, the objective and strength of the competition is to promote the presentation of modern Czech literature to the wider reading public outside of the Czech Republic.

The foundations for this project were laid by Czech Centres and the Literary Section of the Arts and Theatre Institute (IDU) in 2014 to commemorate the 100th anniversary of the birth of Bohumil Hrabal, when selected short stories by this famous Czech author were translated in foreign territories (coordinated by the

local Czech Centres). In 2015 this became the Susanna Roth Award, the first two editions of which were co-organised by the IDU. Since 2017 the competition has been jointly organised by the Czech Centres and the Czech Literary Centre, a section of the Moravian Library.

The competition takes place annually outside of the Czech Republic with the involvement of approximately 10–15 Czech Centres and Czech embassies around the world, whose responsibilities include announcing the competition for the given year, ensuring the smooth running of the local rounds of the competition, and evaluating the best translations for that year together with specialist juries consisting of local experts in Czech and other professionals and partners. The prize for the winners from the different territories is a several-day residency in the Czech Republic during the summer of that same year. The programme includes a specialist small-scale translation seminar in Prague as well as participation at a Czech studies seminar organised by the Moravian Library.

7

Susanna Roth

1950

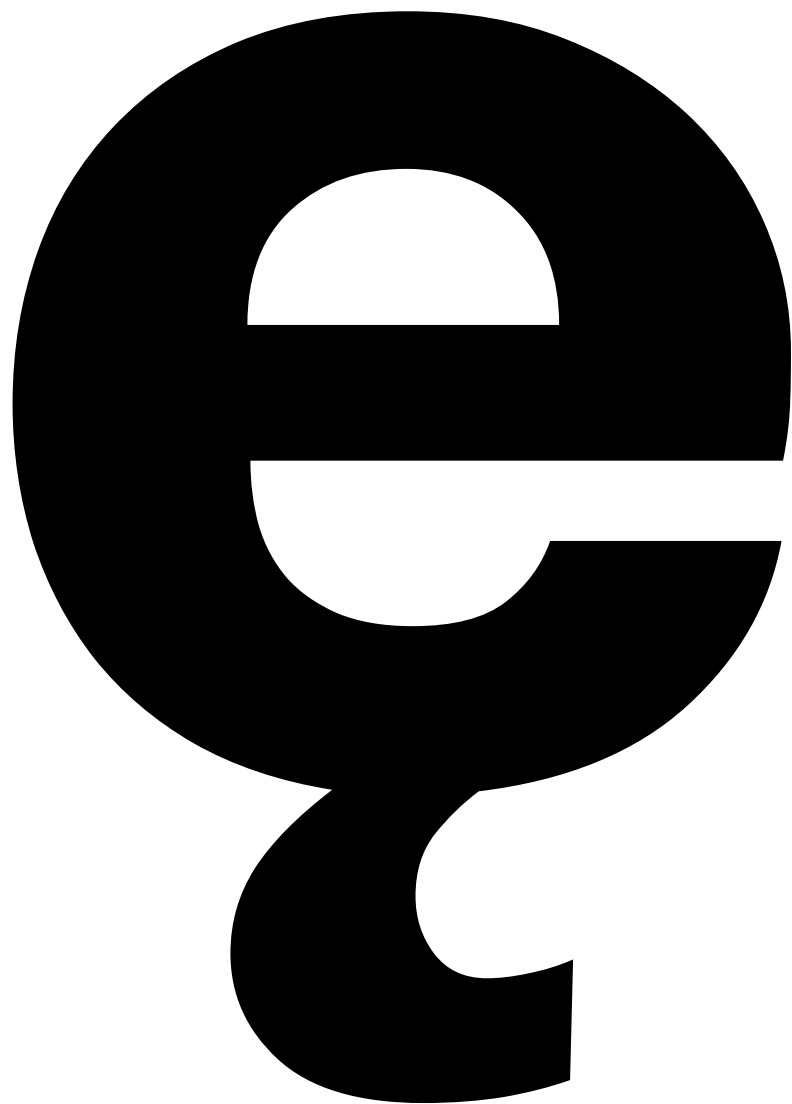
1997

8

Významná švýcarská překladatelka, bohemistka, literární kritička a vědkyně. Česky se začala učit na počátku sedmdesátých let v Curychu, v roce 1972 dostala stipendium na Univerzitě Karlově v Praze. V roce 1992 založila českou pobočku nadace Pro Helvetia v Praze, později zastupovala tuto nadaci v Bratislavě; organizovala kulturní výměny, zprostředkovávala stipendia, výstavy, koncerty či divadelní zájezdy. Mezi české autory, jejichž díla přeložila, patří Daniela Hodrová, Petr Chudožilov, Josef Hiršal, Bohumila Grögerová, Jiří Kratochvíl, Ladislav Klíma, Eda Kriseová, Jan Trefulka a především Milan Kundera a Bohumil Hrabal. Je autorkou knihy *Laute Einsamkeit und bitteres Glück: Zur poetischen Welt von Bohumil Hrabals Prosa* (Bern, 1986; česky *Hlučná samota a hořké štěstí Bohumila Hrabala: K poetickému světu autorových próz*, Praha, 1993) a editorkou sborníku *Hommage à Bohumil Hrabal* (Frankfurt am Main, 1989). V roce 1993 se stala první laureátkou Ceny Premia Bohemica, udílené zahraničním překladatelům (bohemistům), kteří se zasloužili o šíření české literatury ve své mateřštině.

An important Swiss translator, Czech scholar, literary critic and researcher. She began studying Czech in Zurich at the start of the 1970s and in 1972 received a scholarship to study at Charles University in Prague. In 1992 she founded the Czech branch of the Pro Helvetia Foundation in Prague and later represented this foundation in Bratislava; she organized cultural exchanges, scholarships, exhibitions, concerts and theatre trips. She translated many Czech authors, including Daniela Hodrová, Petr Chudožilov, Josef Hiršal, Bohumila Grögerová, Jiří Kratochvíl, Ladislav Klíma, Eda Kriseová, Jan Trefulka, and in particular Milan Kundera and Bohumil Hrabal. She also wrote the books *Laute Einsamkeit und bitteres Glück: Zur poetischen Welt von Bohumil Hrabals Prosa* (Bern, 1986) and edited the collection *Hommage à Bohumil Hrabal* (Frankfurt, 1989). In 1993 she was the first person to receive the Premia Bohemica Award for foreign translators (Czech scholars) who have contributed towards the promotion of Czech literature in their own language.

Knihy Books

Účastníci soutěže překládají úryvek současné prózy českého autora, jehož tvorba dosud nebyla ve větší míře přeložena. Po hrabalovském úvodu v roce 2014 byla do soutěže odbornou porotou v ČR vybrána následující díla.

Participants in the competition translate extracts from contemporary prose by a Czech author, whose work has not yet been widely translated. After the Hrabal introduction in 2014, the following works were chosen by a specialist jury in the Czech Republic.

David Jan Žák

Návrat Krále Šumavy

2015

David Jan Žák

Návrat Krále Šumavy / Román o Josefu Hasilovi

The Return of the King of the Šumava / A Novel about Josef Hasil
(Labyrint, 2012)

Životopisný román o nepolapitelném převaděči, který se stal předobrazem Krále Šumavy, vychází z jeho vlastních vzpomínek, svědectví pamětníků i archivních dokumentů. Jedná se o dosud nejrozsáhlejší literární rekonstrukci příběhu muže, který po válce nejprve pomáhal chránit hranici v policejní uniformě tehdejšího Sboru národní bezpečnosti, ale po únoru 1948 se stal jeho nejobávanějším soupeřem. Kniha zachycuje nejen výjimečný lidský osud, ale rovněž dramatické události spojené se vznikem nechvalně známé železné opony. Josef Hasil (1924–2019), v roce 2001 obdržel z rukou prezidenta Václava Havla Medaili Za hrdinství.

This biographical novel about an elusive people smuggler who became the prototype for the King of the Šumava is based on his own memoirs, the memories of his contemporaries, and archive documents. It is the largest literary reconstruction to date of the story of a man who after World War II first of all helped to guard the border as a policeman in the National Security Force, but who after February 1948 became its most feared adversary. The book not only describes the incredible story of one person's life, but also the dramatic events connected with the construction of the infamous Iron Curtain. Josef Hasil (1924–2019) was awarded the Medal for Heroism by President Václav Havel in 2001.

David Jan Žák (1981) je prozaik a básník, původní profesí novinář. Vydal několik knih včetně dokumentárního románu *Návrat Krále Šumavy* (2012), který se stal bestsellerem. V současné době učí výtvarnou výchovu a vede semináře dějin umění a tvůrčího psaní na Česko-anglickém gymnáziu v Českých Budějovicích, kde částečně žije. Většinu času ale tráví se svou ženou na Šumavě a v Novohradských horách.

David Jan Žák (1981) is a prose writer, poet and journalist. He has published several books, including the novel *Návrat Krále Šumavy* (The Return of the King of the Šumava, 2012) which has become a best-seller. He currently teaches art and creative writing at the Czech-English Grammar School in České Budějovice, where he partly lives. But he spends most of his time with his wife in the Šumava Mountains and in the Novohradské Mountains.

ANNA

BOLAVÁ

DO

TMY

ODEON

2016

Anna Bolavá

Do tmy

Into Darkness

(Odeon, 2015)

Příběh osamělé, nemocné ženy, která většinu života zasvětila sběru, sušení a odevzdávání léčivých rostlin, má od počátku nádech apokalypsy. Děj se posouvá kupředu pomocí detailně propracovaného „plánu sběru“. Konstantou je pak úterý, výkupní den, kdy hrdinka neočekavě navštěvuje výkupnu. I přes pomalé, zdánlivě nevzrušené tempo probublává pod hladinou podivný neklid. Ražňovaný styl kapitoly po kapitole vtahuje hlouběji: hlouběji do staré půdy, hlouběji do prokletí sběru bylin.

From the start there is an apocalyptic undertone to this story of a solitary, ill woman, who has dedicated most of her life to collecting, drying and distributing medicinal plants. The plot moves forward through the detailed elaboration of her "collection plan". The one constant is Tuesday, the sales day, when the main character eagerly visits the collection centre. However, despite the slow, apparently dispassionate tempo, a strange disquiet lurks beneath the surface. Chapter after chapter, the sophisticated style draws us deeper and deeper into the old earth, deeper into the cursed collecting of herbs.

15

Anna Bolavá (1981) se narodila a vyrostla v jižních Čechách. Po studiích na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze krátce pracovala v Ústavu pro jazyk český, nyní je zaměstnaná jako stomická poradkyně. Roku 2013 se představila básnickou sbírkou *Černý rok*. Za svůj románový debut *Do tmy* (2015) získala cenu Magnesia Litera v kategorii próza. V roce 2017 vydala druhý román *Ke dnu*.

Anna Bolavá (1981) is a poet and novelist, her real name is Bohumila Adamová. She is the winner of the 2016 Magnesia Litera Award in the prose category for her debut novel *Do tmy* (*Into Darkness*, 2015), which was hailed by critics as one of the major discoveries of recent years. She has written under different names in various literary magazines and published a poetry collection, *Černý rok* (*The Black Year*, 2013), under the Anna Bolavá pseudonym. In 2017, her second novel *Ke dnu* (*Going Down*) came out.

J Z R

Bianca
Bellová
Jezero

2017
Bianca Bellová
Jezero
The Lake
(Host, 2016)

Rybářská vesnice někde na konci světa. Jezero, které vysychá a zlověstně obnažuje břehy. Muži mají vodku, ženy starosti a děti si škrábou ekzémy. Co má Nami? Nami nemá nic, jen bábu s tlustýma rukama. Nami nemá nic, jen život před sebou: první lásku, o kterou ho připraví ruští vojáci, a pak všechno to další. Ale když život začne na úplném konci světa, možná že skončí na jeho začátku. Tento příběh je totiž starý jako lidstvo samo. Je to pouť hrdiny, chlapce, který se na cestu vydá jen s uzlíčkem nervů a kabátem po dědkovi. Musí jezero přeplout, obejít a nakonec se potopit na jeho dno pro největší tajemství.

Bianca Bellová (1970) se narodila v Praze, kde doposud žije na půl cesty mezi balkánskou a britskou částí své rodiny. Živí se překlady a tlumočením. V roce 2009 jí vyšla prvotina *Sentimentální román*. Následovaly knihy *Mrtvý muž* (2011) a *Celý den se nic nestane* (2013). Román *Jezero* (2016) získal řadu literárních ocenění a práva na jeho vydání byla prodána do osmnácti zemí. Jejím nejnovějším románem je *Mona* (2019).

A fishing village somewhere at the end of the world. A lake which is drying up, ominously exposing its banks. The men have their vodka, the women have their worries and the children scratch their eczema. What does Nami have? Nami doesn't have anything, just a gran with fat arms. Nami doesn't have anything – just the life in front of him: his first love, which the Russian soldiers deprive him of, and then everything else. But if life begins at the end of the world, perhaps it ends at its beginning. For this story is as old as humanity itself. It is the pilgrimage of the main character, a boy who sets on a journey with a bundle of nerves and a coat inherited from his granddad. He has to cross the lake, go around it and finally sink to the bottom to find its greatest secret.

Bianca Bellová (1970) was born in Prague, where she lives halfway between the Balkan and British parts of her family. She is a translator and interpreter. Her first novel *Sentimentální román* (A Sentimental Novel) was published in 2009. This was followed by the books *Mrtvý muž* (Dead Man, 2011) and *Celý den se nic nestane* (Nothing Happens All Day, 2013). The novel *Jezero* (The Lake, 2016) has won several literary awards and publication rights have been sold to eighteen countries. Her latest novel is *Mona* (2019).

KAREL VESELÝ: BOMBA★FUNK

2018
Karel Veselý
Bomba★Funk
Bomb★Funk
(BiggBoss, 2017)

Píše se rok 1988 a prezident ČSSR Gustáv Husák se rozhodne učinit poslední pokus o záchranu komunistického režimu. Oddanému svazákovi Jiřímu svěří kardinální úkol – sestavit funkovou kapelu, která by svými ryčnými, optimistickými písněmi znovu zažehla ducha revoluce. Není to ale vůbec snadné, protože hvězdná skupina Funky Leninz se musí vypořádat i s překážkami, které jim do cesty nakladl generální tajemník strany Miloš Jakeš. Mystifikační groteska o síle hudby, která překračuje všechny ideologie, je literárním debutem hudebního publicisty Karla Veselého. Román ilustrovali Jiří Franta a David Böhm.

The year is 1988 and the president of Czechoslovakia, Gustáv Husák, has decided to embark on one last attempt to save the communist regime. He entrusts a loyal youth party member, Jiří, with a key role – to form a funk band to rekindle the spirit of the revolution with its raucous, optimistic songs. However, this is not easy as the all-star band, Funky Leninz, has to contend with the obstacles put in its way by the general secretary of the party, Miloš Jakeš. This absurd comedy about the power of music which transcends all ideologies is the literary debut of music journalist Karel Veselý. The novel is illustrated by Jiří Franta and David Böhm.

Karel Veselý (1976) je hudební publicista, propagátor a teoretik českého i světového hip-hopu a moderní elektronické hudby. *Bomba★Funk* je jeho prozaický debut.

Karel Veselý (1976) is a music journalist, and promoter and theorist of hip-hop and modern electronic music. His debut novel, *Bomba★Funk* (*Bomb★Funk*, 2017), was selected by the online literary magazine, *iLiteratura*, as one of the best books of 2017.

Anna Cima

Probudím se na Šibuji

2019

Anna Cima

Probudím se na Šibuji

I Wake Up in Shibuya

(Paseka, 2018)

Když se sedmnáctiletá Jana dostane do vysněného Tokia, nejraději by zde zůstala navždy. Záhy se přesvědčí o tom, jak nedozírné následky může takové přání mít. Ocitne se totiž uzavřená v magickém kruhu rušné čtvrti Šibuja. Zatímco mladší podoba Jany bloudí městem, zažívá podivuhodné situace a hledá cestu domů, čtyřiatřicetiletá Jana v Praze studuje japanologii, usiluje o stipendium do Tokia a společně se starším spolužákem si láme hlavu nad překladem japonské povídky. Osud jejího autora, donedávna zapomenutého spisovatele Kawashity, bude mít na vývoj událostí větší vliv, než by kdy obě Jany čekaly... Román mladé debutující japanoložky je o hledání cesty k odlišné kultuře, o nejednoznačnosti reálného světa a o ošemetnosti splněného snu.

When seventeen-year-old Jana makes it to Tokyo, the city of her dreams, she wishes she could stay there forever. However, she soon discovers the unforeseen consequences a wish like that can have as she finds herself trapped in a magical circle within the lively Shibuya district. While Jana's younger incarnation roams around the city, experiencing strange situations and searching for a way home, twenty-four-year-old Jana in Prague is studying Japanese language and culture, trying to get a scholarship to Tokyo and, along with an older student, racking her brains over the translation of a Japanese story. The fate of its author, a writer called Kawashita who has been all but forgotten, is to have a greater influence on the course of events than either of the Janas would ever have expected... This debut novel by the young Japanologist is about the search for a path to a different culture, the ambiguity of the real world and the thorny nature of a dream come true.

Anna Cima (1991) je debutující prozaička. Vystudovala obor japonská studia na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Kromě psaní se věnuje kresbě a hudbě. Za román *Probudím se na Šibuji* (2018) získala cenu Magnesia Litera 2019 za objev roku.

Anna Cima (1991) is a first-time novelist. She graduated in Japanese studies from the Arts Faculty of Charles University. As well as writing, she also devotes herself to drawing and music. She is the winner of the 2019 Magnesia Litera Award in the discovery of the year category for *Probudím se na Šibuji* (I Wake Up in Shibuya, 2018).

Postřehy Translated překládaných autorů authors' impressions

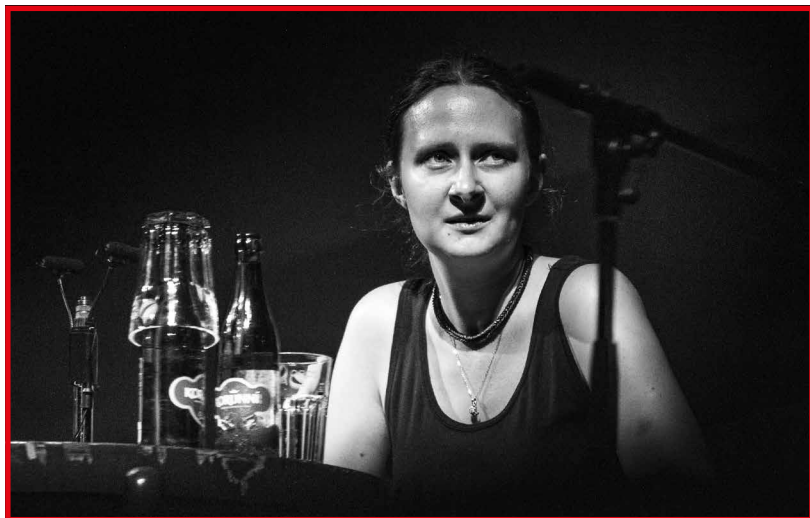
© Petr Kubát

„Bylo pro mě velice cenné setkat se s mladými překladateli, kteří se soutěže zúčastnili, seznámit se s jejich prací a popovídat si. Jedině tak se autor dozví, jestli překladatel pochopil jeho záměr a jak se k jeho literárnímu textu postavil. Děkuji za tuto zkušenost.“

David Jan Žák
autor knihy
Návrat Krále Šumavy

“It was very valuable for me to meet young translators who participated in the competition, talk to them and get to know their work. For only this way the author finds out if the translator has understood his or her intention. Thank you for this experience.”

David Jan Žák
author of *The Return of the King of the Šumava*

© David Konečný

© Jan Trnka

24

„Překladačské soutěže jsou prospěšné jak pro začínající překladače, tak pro autory překládaných knih. S vítězí Ceny Susanny Roth 2016 jsem měla možnost se setkat a obdivovala jsem jejich nadšení pro věc. Překladatelka Agata Wróbel později přeložila knihu celou a za svou práci byla v Polsku nominovaná na tamní národní literární cenu. Klobouk dolů!“

Anna Bolavá

autorka knihy *Do tmy*

“Translators’ competitions are very useful both for translators who are starting out, as well as for authors of translated books. In 2016, I had the opportunity to meet the winners of the Susanna Roth Award and I was amazed by their passion for translation. The translator Agata Wróbel later translated the whole book and was nominated for a national literary award in Poland. Well done!”

Anna Bolavá

author of *Into Darkness*

„Cena Susanny Roth je – soudě podle mých zkušeností – bezesporu jednou z nejúčinnějších cest, jak dostat české texty k jejich potenciálním čtenářům v zahraničí. Díky soutěži se můj román dostal do rukou renomovaného japonského bohemisty Kenichiho Abeho, který pro něj našel nakladatele a sám ho přeložil. Díky soutěži jsem se také seznámila s téměř všemi jejími vítězkami, které přijely do Prahy; Julia Sutton-Mattocks mi po čase přeložila povídku do angličtiny, Anna Mašlanka se mnou dělala rozhovor pro polské čtenáře – a s těmi ostatními o sobě do budoucnosti prostě jenom víme.“

Bianca Bellová

autorka knihy *Jezero*

“From my experience the Susanna Roth Award is undoubtedly one of the most effective ways to get Czech writing to potential readers abroad. Thanks to this award, my novel was picked up by the famous Japanese Czech studies scholar, Kenichi Abe, who found a publisher for it and translated it himself. Also thanks to the award I’ve met nearly all of the winners who have come to Prague; Julia Sutton-Mattocks translated a short story into English, Anna Mašlanka and I did an interview for Polish readers – and we will see what happens with the rest in the future.”

Bianca Bellová

author of *The Lake*

25

© Karel Veselý

26

„Od mladých překladatelů jsem dostal zajímavý feedback, překladatelé jsou možná v něčem přísnější než běžní čtenáři, což je pro autora dobré.“

Karel Veselý
autor knihy *Bomba*Funk*

“I received interesting feedback from the young translators. Translators are perhaps in some ways stricter than normal readers, which is good for an author.”

Karel Veselý
author of *Bomb*Funk*

© Petr Horký

27

„Cena Susanny Roth je skvělou příležitostí pro začínající překladatele, kteří se díky ní mohou setkat s rozmanitými texty současných českých autorů. Překladatelům dává možnost zdokonalit se v práci s českým jazykem a autorům zase možnost setkat se s mladými lidmi, kteří oživují jejich texty v různých jazycích a nových kontextech. Díky Ceně Susanny Roth dochází k důležité výměně, která otevírá českou literaturu světu a svět české literatuře.“

Anna Cima
autorka knihy
Probudím se na Šibuji

“The Susanna Roth Award is a great opportunity for beginner translators to get familiar with the diverse texts of contemporary Czech authors. It gives translators a chance to improve their work with the Czech language, and the authors have the opportunity to meet young people who revive their texts in different languages and new contexts. Thanks to the Susanna Roth Award, an important exchange takes place, opening Czech literature to the world and the world to the Czech literature.”

Anna Cima
author of
I Wake Up in Shibuya

Rozhovor Interview se with Z. J. Hahn, Z. J. Hahn, vítězkou the 2015 winner z Maďarska from Hungary z roku 2015

28

Jak vzpomínáte na Cenu Susanny Roth a překlad pro tuto soutěž?

Když jsem četla vyhlášení prvního ročníku Ceny Susanny Roth, měla jsem pocit, že tato soutěž pro mě může být velkou příležitostí. Do té doby jsem překládala jenom kratší texty a doufala jsem, že pokud tu cenu vyhraju, nakladatelé si zapamatují mé jméno. Překládali jsme ukázkou románu *Návrat Krále Šumavy* Davida Jana Žáka. Pamatuji si, že jsem tam spletla slova „hrabě“ a „hrábě“, ale naštěstí to takto nedávalo žádný smysl a hned jsem si toho všimla. Na vyhlášení výsledků jsem byla tak nervózní, že mi

kamarádka řekla, že jsem nebyla k poznání. Naštěstí jsem vyhrála a v létě jsem se mohla zúčastnit Bohemistického semináře, kde jsem poznala řadu skvělých kolegů a moc jsem si ho užila.

Jak vám účast v CSR pomohla a jak jste se od té doby posunula?

Hned v následujícím roce mi knižně vyšly dva překlady. Tím prvním byl soubor povídek *Zmizet* Petry Soukupové a tím druhým *Zimní kniha o lásce* Dory Kaprálové, což je odpověď na román *Jedna žena* maďarského

© ČC Budapešť

29

What are your memories of the Susanna Roth Award and your translation for the competition?

When I read the announcement of the first year of the Susanna Roth Award, I felt that this competition could be a great opportunity for me. Until then I had only translated short texts and I hoped that if I won this prize, publishers would remember my name. We translated an extract from *Návrat Krále Šumavy* (The Return of the King of the Šumava) by David Jan Žák. I remember that I confused the words “hrabě” and “hrábě” (count and rake), but fortunately it didn't make any sense and

I noticed it right away. I was so nervous when they were announcing the results that my friend said I seemed like a completely different person. Fortunately, I won and in the summer I was able to take part in a Czech studies seminar, where I met lots of great colleagues and I really enjoyed myself.

How did the Susanna Roth Award help you and what have you done since then?

Immediately the following year I had two translations published. The first was *Zmizet*

spisovatele Pétera Esterházyho. Potom jsem se věnovala překladu *Dějín světla* Jana Némce. Velice si vážím toho, když mám možnost osobně poznat „své“ autorky a autory. Překládala jsem i kratší texty Pavly Horákové, Jany Šrámkové, Alice Horáčkové a Petra Hrušky a drama *Z prachu hvězd* Lenky Lagronové. V současné době pracuji pro České centrum Budapešť a jsem editorkou v nakladatelství Csirimojó založeném Flórou Peťovskou a kolegy, kde jsme zatím vydali šest báječných českých knih pro děti. Na začátku roku 2020 vydáváme svou první knihu pro dospělé čtenáře, můj poslední překlad, *Hanu* Aleny Mornštajnové.

Co byste poradila začínajícím překladatelům?

Poradila bych jim, aby hodně četli a hodně překládali. Aby se účastnili akcí souvisejících s českou kulturou. Aby zkoušeli publikovat krátké překlady v časopisech a ucházeli se o grant Ministerstva kultury České republiky na překlad ukázek. Tak můžou sbírat tituly do své bibliografie. A aby se účastnili překladatelských soutěží, jakou je Cena Susanny Roth. A pokud nevyhrají hned napoprvé, aby to nevzdali a překládali dál.

Zsuzsanna Juhászné Hahn (1979) je maďarská vítězka Ceny Susanny Roth 2015 a držitelka překladatelského stipendia Mihálye Babitse. Věnuje se překladu současné české prózy a zajímá se o literaturu pro děti a mládež. Do maďarštiny přeložila *Zmizet* Petry Soukupové, *Zimní kniha o lásce* Dory Kaprálové, *Dějiny světla* Jana Némce, hru *Z prachu hvězd* Lenky Lagronové a kratší texty Pavly Horákové, Jany Šrámkové, Alice Horáčkové, Petra Hrušky, Jaroslava Rudiše, Davida Jana Žáka, Otokara Březiny a Karla Šiktance. V roce 2016 vedla českou dílnu

překladatelského tábora László Németha a v letech 2018 a 2019 byla členem poroty Ceny Susanny Roth. Momentálně pracuje na poslední verzi překladu románu *Hana* Aleny Mornštajnové a těší se na rok 2020, kdy – pokud všechno dobře dopadne – bude mít možnost překládat tři romány: *Kdo zabil Snížka?* a *Nejlepší pro všechny* Petry Soukupové a *Teorie podivnosti* Pavly Horákové.

(To Disappear), a collection of short stories by Petra Soukupová, and the second was *Zimní kniha o lásce* (A Winter Book About Love) by Dora Kaprálová, which is a reply to the novel *She Loves Me* by the Hungarian writer Péter Esterházy. Then I worked on a translation of *Dějiny světla* (A History of Light) by Jan Némec. I really appreciate it when I have the chance to meet in person “my” authors. I have also translated short texts by Pavla Horáková, Jana Šrámková, Alice Horáčková and Petr Hruška, and the play *Z prachu hvězd* (From Stardust) by Lenka Lagronová. I am currently working for the Budapest Czech Centre and I am an editor in the Csirimojó publishing house founded by Flóra Peťovská and her colleagues where we have published six wonderful Czech books for children. In early 2020, we are going to publish

our first book for adult readers (and my latest translation): *Hana* by Alena Mornštajnová.

What advice would you give to a translator who is just starting out?

I'd advise them to read a lot and translate a lot. To take part in events connected with Czech culture. To publish short translations in magazines and apply for a grant from the Czech Ministry of Culture for translating excerpts. That way, they can add more translations to their list of publications. To take part in translation competitions such as the Susanna Roth Award. And if you don't win at first, don't give up and keep on translating.

Zsuzsanna Juhászné Hahn (1979) is the Hungarian winner of the 2015 Susanna Roth Award and the Mihály Babits Translation Scholarship. She focuses on the translation of contemporary Czech prose and is interested in literature for children and youth. She has translated a number of Czech writers into Hungarian, including Petra Soukupová, Dora Kaprálová, Jan Némec, Lenka Lagronová, Pavla Horáková, Jana Šrámková, Alice Horáčková, Petr Hruška, Jaroslav Rudiš, David Jan Žák, Otakar Březina and Karel Šiktanc. In 2016 she led the Czech workshop

of the translation camp László Németh and in 2018 and 2019 she was a member of the jury of the Susanna Roth Award. At the moment she is working on the final version of a translation of Alena Mornštajnová's novel *Hana* and she is looking forward to 2020 when, if all goes well, she will have the chance to translate three novels: *Kdo zabil Snížka* (Who Killed Snowy?) and *Nejlepší pro všechny* (Best for Everybody) by Petra Soukupová and *Teorie podivnosti* (The Theory of Strangeness) by Pavla Horáková.

Mapa Map

zúčastněných **of participating**
zemí **countries**
2015—2019

32

- 1 Ázerbájdžán **Azerbaijan** 2015
- 2 Bělorusko **Belarus** 2017–2019
- 3 Bulharsko **Bulgaria** 2015–2019
- 4 Čína **China** 2019
- 5 Egypt **Egypt** 2015
- 6 Finsko **Finland** 2015
- 7 Francie **France** 2019
- 8 Chorvatsko **Croatia** 2015–2016, 2018–2019
- 9 Itálie **Italy** 2017–2019
- 10 Japonsko **Japan** 2015–2019
- 11 Korejská republika **Republic of Korea** 2016–2019
- 12 Litva **Lithuania** 2018–2019
- 13 Lotyšsko **Latvia** 2015
- 14 Maďarsko **Hungary** 2015–2019
- 15 Německo **Germany** 2016, 2018
- 16 Nizozemsko **The Netherlands** 2015
- 17 Polsko **Poland** 2015–2019
- 18 Rakousko **Austria** 2016, 2018–2019
- 19 Rumunsko **Romania** 2015–2016
- 20 Rusko **Russia** 2015–2016, 2018
- 21 Severní Makedonie **North Macedonia** 2018–2019
- 22 Srbsko **Serbia** 2017–2018
- 23 Španělsko **Spain** 2015–2016
- 24 Švýcarsko **Switzerland*** 2015, 2017
- 25 Ukrajina **Ukraine** 2015–2019
- 26 Velká Británie **Great Britain** 2015–2019

*Ve Švýcarsku soutěž pořádalo
České centrum Vídeň.

In Switzerland, the competition was
organized by the Vienna Czech Centre.

Přehled List of vítězů winners 2015—2019

2015

Bulharsko **Bulgaria** Borislava Spasova
Egypt **Egypt** Bothaina Abdelahay Mohamed
Finsko **Finland** Sampo Saari
Chorvatsko **Croatia** Marija Ozretić
Japonsko **Japan** Akane Ema
Lotyšsko **Latvia** Aiga Veckalne
Maďarsko **Hungary** Zsuzsanna Juhász Hahn
Polsko **Poland** Aleksandra Seidel-Maczyńska
Rumunsko **Romania** Gabriela Georgescu
Rusko **Russia** Xenia Timenčik
Španělsko **Spain** Diana Bass
Švýcarsko **Switzerland** Maria Pobuda
Ukrajina **Ukraine** Myroslava Čučupaka

2016

Bulharsko **Bulgaria** Desislava Vilimovská
Chorvatsko **Croatia** Tena Šinžori
Japonsko **Japan** Mei Kashima
Korejská republika **Republic of Korea** Pak Su-hjōn
Maďarsko **Hungary** Anna Steinbachné Bobok
Německo **Germany** Katharina Hinderer
Polsko **Poland** Agata Wróbel
Rakousko **Austria** Claudia Marek
Rumunsko **Romania** Maria Cristea
Rusko **Russia** Alexej Artjuchin
Ukrajina **Ukraine** Oleksandr Stukalo
Velká Británie **Great Britain** Patrick Phillips

2017

Bulharsko **Bulgaria** Cvetelina Stoilova
Itálie **Italy** Giulia Paleari
Japonsko **Japan** Šino Kubota
Korejská republika **Republic of Korea** Pak Kjong-mi
Maďarsko **Hungary** Dóra Veress
Polsko **Poland** Anna Maślanka
Srbsko **Serbia** Maša Pješčić
Ukrajina **Ukraine** Viktoriia Dehtiarenko
Velká Británie **Great Britain** Julia Sutton-Mattocks

2018

Bělorusko **Belarus** Naděžda Kochnovičová
Bulharsko **Bulgaria** Teodora Todorova
Itálie **Italy** Giovanna Siviero
Japonsko **Japan** Junko Shimada
Korejská republika **Republic of Korea** Pak Hjo-džin
Litva **Lithuania** Jurga Ralyté
Maďarsko **Hungary** Anna Deák
Německo **Germany** Ines Spieker
Polsko **Poland** Krzysztof Wołosiuk
Rakousko **Austria** Nadia Baha
Rusko **Russia** Anna Agapova
Severní Makedonie **North Macedonia** Sanja Pavleska
Srbsko **Serbia** Milka Kovacević
Ukrajina **Ukraine** Maksym Gorabek
Velká Británie **Great Britain** Andrew Wallace

2019

Bělorusko **Belarus** Sjarhej Lisitsa
Bulharsko **Bulgaria** Irina Cenkova-Todorova
Čína **China** Yilin Hou
Francie **France** Jana Svagr
Chorvatsko **Croatia** Ivana Srezović
Itálie **Italy** Alessandro Riti
Japonsko **Japan** Teruhiko Sudó
Korejská republika **Republic of Korea** Eunsue Kim
Litva **Lithuania** Kristina Karvelyté
Maďarsko **Hungary** Anna Laura Kolláth
Polsko **Poland** Joanna Wójtowicz
Rakousko **Austria** Theresa Clauberg
Severní Makedonie **North Macedonia** Dijana Petrovska
Ukrajina **Ukraine** Ljubov Pavlyšyn
Velká Británie **Great Britain** James Morgan

Bez vítěze No winner

2015 Ázerbájdžán, Bělorusko, Nizozemsko, Srbsko, Velká Británie
Azerbaijan, Belarus, The Netherlands, Serbia, Great Britain
2016 Španělsko **Spain**
2017 Bělorusko, Švýcarsko **Belarus, Switzerland**
2018 Chorvatsko **Croatia**

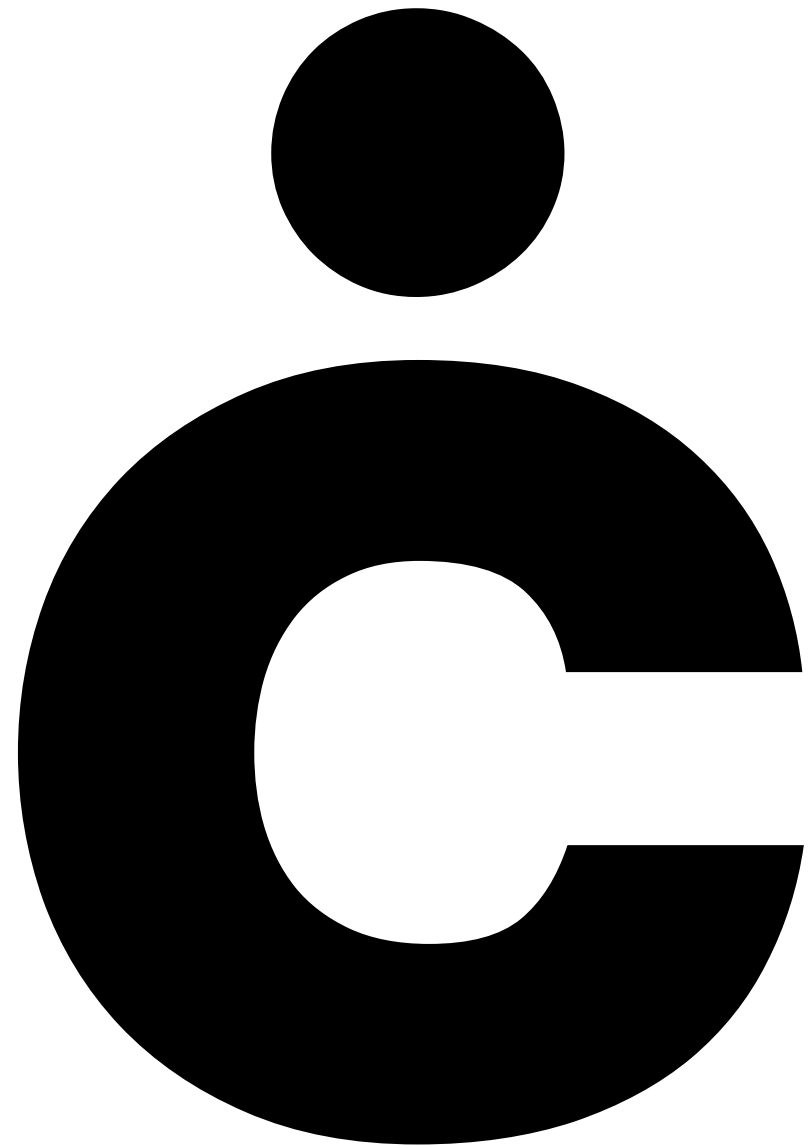
Česká centra

Czech Centres

36

Česká centra, příspěvková organizace Ministerstva zahraničních věcí ČR, jsou stěžejním nástrojem veřejné diplomacie zahraniční politiky České republiky a posilují dobré jméno ČR ve světě. Jakožto kulturní institut jsou členem sítě zahraničních evropských kulturních institutů – EUNIC. Prezентují Českou republiku v široké škále kulturních a společenských oblastí: od umění přes kreativní průmysly až po propagaci úspěchů české vědy a inovací. Věnují se výuce češtiny v zahraničí. Zapojují se do mezinárodních projektů a slouží jako platforma pro rozvoj mezinárodního kulturního dialogu. V současnosti působí v zahraničí celkem 25 poboček na třech kontinentech – kromě českých center spravují také Český dům v Moskvě, Jeruzalémě a Bratislavě.

Czech Centres, a contributory organization of the Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic, are the core instrument of public diplomacy of the Czech Republic's foreign policy, and strive to support the reputation of the Czech Republic in the world. As a cultural institute, Czech Centres are members of the network of European cultural institutes – EUNIC. They present the Czech Republic in a wide range of cultural and social areas: from art through the creative industries to the achievements of Czech science and innovations. They also provide Czech language courses in foreign countries. They participate in international projects and serve as a platform for the development of international cultural dialogue. At present, there are 25 branches across three continents – in addition to Czech Centres these also include the Czech Houses in Moscow, Jerusalem and Bratislava.

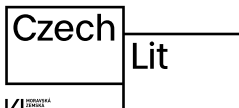

České **Czech** literární **Literary** centrum **Centre**

38

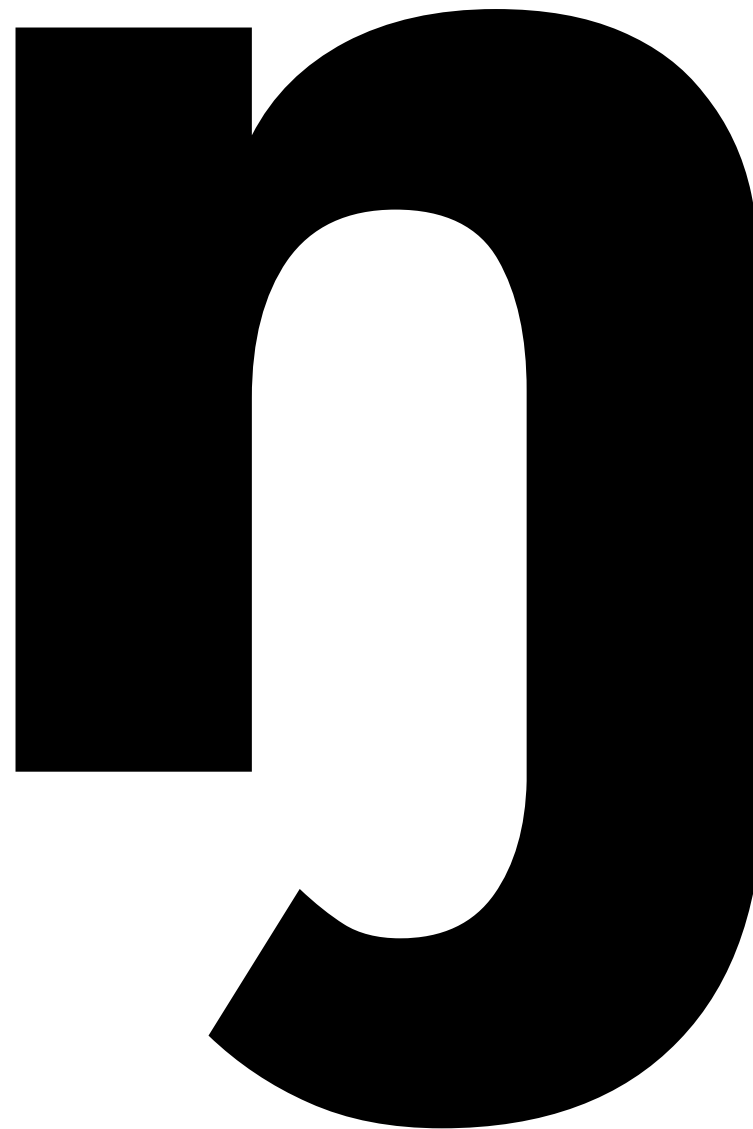
České literární centrum bylo zřízeno Moravskou zemskou knihovnou z pověření Ministerstva kultury ČR. Má za cíl soustavnou a systematickou propagaci české literatury a knižní kultury, jeho úkolem je spojovat jednotlivé aktivity a instituce literární kultury, zviditelňovat českou literaturu doma i v zahraničí a pomáhat rozvíjet a naplňovat její funkci nositele společně sdílených hodnot a témat v národním i mezinárodním kontextu.

The Czech Literary Centre was set up by the Moravian Library under the authorization of the Czech Ministry of Culture. Its aim is to systematically promote Czech literature and book culture on a long-term basis by linking up various literary activities and institutions, raising the profile of Czech literature at home and abroad, and helping to develop and fulfil its role as a focal point for shared values and themes in a national and international context.

1/1

www.czechlit.cz

Základní pravidla of the Ceny Susanny Susanna Roth Award Roth

40

Soutěž vyhlašují Česká centra (ČC) a České literární centrum (ČLC), sekce Moravské zemské knihovny.

Předmětem překladu je ucelený text současného českého autora o předem stanoveném rozsahu z knihy vydané v ČR, kterou vybírá odborná porota v ČR nominovaná ČC a ČLC.

Soutěžní část probíhá mimo území ČR prostřednictvím zahraniční sítě ČC a zastupitelských úřadů ČR (ZÚ), resp. těch ČC a ZÚ, která aktuální ročník soutěže v rámci země své působnosti pořádají.

Účastníci soutěže se řídí výzvou soutěže uveřejněnou v zemi, jejímiž jsou občany či rezidenty s trvalým bydlištěm. Výzva je komunikována prostřednictvím příslušných zahraničních ČC a ZÚ.

Účastník soutěže nesmí být starší 40 let v době uzávěrky dodání překladů pro aktuální ročník soutěže (zpravidla 31. 3. daného roku) a zároveň nesmí disponovat knižně vydaným autorským překladem z češtiny.

Vyhodnocení soutěže v jednotlivých zemích (včetně vyhlášení nejlepšího překladu), kde aktuální ročník soutěže probíhá, je v kompetenci příslušných zahraničních ČC a ZÚ prostřednictvím místních odborných porot.

Pokud předem není uvedeno jinak, je za daný ročník v rámci každé zúčastněné země oceněn pouze jeden nejlepší překlad jednoho autora.

Vítězný překladatel z předchozích ročníků soutěže nemůže být znovu oceněn v rámci jakéhokoliv dalšího ročníku soutěže.

Cenou pro nejlepší překladatele z každé země, kde byl aktuální ročník vyhlášen, zpravidla bývá několikadenní pobyt v ČR úzce propojený s aktivní účastí na odborných seminářích s doprovodným programem, který spolu připravují ČC a ČLC.

Organizátoři soutěže si vyhrazují právo soutěž kdykoliv zrušit i bez uvedení důvodu nebo změnit podmínky soutěže, případně soutěž pro zemi své působnosti nevyhlásit nebo odmítnout všechny soutěžní nabídky.

The competition is organised by Czech Centres (CC) and the Czech Literary Centre (CLC) – a section of the Moravian Library.

The subject for translation is an extract of a set length from a book by a contemporary Czech author published in the Czech Republic which has been selected by a specialist jury nominated by CC and CLC.

The competition is held outside of the Czech Republic through the foreign network of Czech Centres and embassies of the Czech Republic (CRE), i.e. those CC and CRE which are participating in that particular year of the competition.

Competition participants should refer to the competition announcement which is published in the country where they are citizens or have permanent residency, which is organised through the CC and CRE.

The age limit is 40 years of age for competition participants at the time of the submission deadline for translations for that year of the competition (usually 31 March of the given year), and they are also not permitted to have had a Czech book published in translation.

The competitions in the individual territories are evaluated by the FCC and CRE through local specialist juries.

Unless otherwise stated, only one winner will be selected from each country where the CC or CRE is organising that year's competition.

Winners from previous years of the competition cannot be awarded a prize in further competitions.

The prize for the winning translator is usually a several-day residence in the Czech Republic, involving active participation at specialist seminars and an accompanying programme organised by CC and CLC.

The competition organisers reserve the right to cancel the competition at any time on unspecified grounds, to change the conditions of the competition, not to announce the competition in a country in which they operate or to reject all of the competition entries.

41

Závěrečné Afterword slovo by Daniela Daniel Roth Rotha

© Marco Blessano

42

Než Susanna Roth ve svých 47 letech zemřela, přeložila ohromující množství knih: okolo třiceti titulů. Překladatelé bývají často skromné osobnosti: tvrdě pracující služebníci jazyka, kteří usilují o to, aby originál zazářil v tom nejlepší překládovém světle, zatímco se sami drží mimo záři reflektorů. Jelikož bývají špatně finančně ohodnoceni, pohání je láska k překládanému dílu, idealismus a smysl pro poslání. Cena Susanny Roth nabízí mladým překladatelům jedinečnou příležitost ocitnout se na okamžik v centru pozornosti a ukázat svůj potenciál a talent, což jim může pomoci nastartovat kariéru v oboru překladu.

Ocenění zároveň upozorňuje na české autory v zemích, kde dosud nejsou známi. Přitom pokračuje v odkazu Susanny Roth, tedy jejího díla, jemuž Roth zasvětila život. Nejen překladem knihy za knihou nebo doprovázením spisovatelů na jejich turné, ale také budováním silných vazeb s nimi, sdílením času a mnoha osobních chvil. Je mi ctí, že Susannino jméno přispívá k tomu, aby literatura překračovala jazykové bariéry a kulturní hranice. Zejména pokud se jedná o literaturu inovativních spisovatelů země v srdci Evropy, o níž toho i její nejbližší sousedé často příliš mnoho nevědí.

Daniel Roth,
synovec Susanny Roth

By the time Susanna Roth passed away, at an early age of 47, she had translated an impressive amount of around 30 books. More often than not, translators are modest personalities: hard-working servants of language, striving to make the original work shine in the best of lights, while keeping themselves outside of the spotlight. Rewarded little in terms of money, they are powered by love for an author's work, idealism, and a sense of mission. The Susanna Roth Award provides one moment in the spotlight for young, first-time translators to show their potential and talent, which could help trigger their career in translation.

At the same time, the award lets the spotlight shine on Czech authors in countries where they are, as yet, hardly known. In doing so, it is continuing what Susanna Roth had dedicated her life to. Not only by translating book after book or accompanying writers on promotion tours, but also by building strong ties with them, sharing time and many personal moments. I am honoured that Susanna's name is contributing to make literature cross language barriers and cultural boundaries. Especially if it is literature from innovative writers of a country in the heart of Europe, which even its next neighbours often know too little about.

Daniel Roth,
nephew of Susanna Roth

43

Cena Susanny Roth Susanna Roth Award
2015–2019

Organizátoři Organizers

Česká centra **Czech Centres** (2015–2019):
Anna Hrabáčková (15–19), Taťjana Langášková (15–16)

Institut umění – Divadelní ústav
Institute of Art – Theatre Institute (2015–2016):
Viktor Debnár

České literární centrum **Czech Literary Centre** (2017–2019):
Ondřej Buddeus (17–18), Jack Coling (17–18),
Jan Zikmund (19), Alžběta Zmrzlíková (17–19)

Odborní poradci v ČR Expert advisers in the CR

Petr A. Bílek, Michaela Jacobsenová, Jindřich Jůzl, Eva Klíčová,
Radim Kopáč, Pavel Mandys, Petr Minařík, Blanka Stárková

Spolupracující nakladatelství In cooperation with the publishers

BiggBoss, Host, Labyrint, Odeon, Paseka

1 9 1 8
1 0 0
2 0 1 8

Soutěž Cena Susanny Roth 2018 byla projektově
začleněna do programu oslav k připomenutí významných
výročí roku 2018 v rámci projektové linie Českých
center Dědictví českého jazyka a literatury.

The Susanna Roth Award forms part of the commemorations
of the major anniversaries of 2018 and has been
organized through the Czech Centres' project
series "Czech Language and Literary Heritage".

Brožura Cena Susanny Roth Susanna Roth Award brochure

Texty **Texts** Anna Hrabáčková, Jan Zikmund
Překlad **Translation** Graeme Dibble
Grafická úprava **Graphic design** Klára Zápotočká, Studio Breisky
Fotografie str. 2–3 **Photos pp. 2–3** Anna Pleslová

© Česká centra, České literární centrum, 2019
© **Czech Centres, Czech Literary Centre, 2019**

**Cena
Susanny
Roth**

a

**The
Susanna
Roth
Award**